

ERGOTERAPIE: ÚVOD,
HISTORIE, SOUČÁST
REHABILITACE,
KRÁTKODOBÝ A
DLOUHODOBÝ
ERGOTERAPEUTICKÝ
PLÁN.

MGR. MARIE KREJČOVÁ

ERGOTERAPIE

- Výraz složen ze 2 slov:
 - **ERGON** = práce
 - **THERAPIA** = léčení
- 60. léta 20. století: anglosaská literatura - Occupational Therapy
- "Ergon" nebo "Occupational" nezahrnuje pouze pracovní aktivity, ale **veškeré činnosti, které jsou pro klienta v životě důležité.**

PŮVODNÍ DEFINICE ERGOTERAPIE (ET)

- Autor: **Herbert J. Hall (1923):**
- *"Ergoterapie poskytuje pod lékařskou supervizí jednoduchou a nenamáhavou práci za účelem zlepšovat rekonvalescenci pacientů v nemocnicích nebo jejich domovech. **Ruční práce se v této profesi využívají** ne proto, aby se z pacientů stali řemeslníci, ale proto, **aby rozvíjeli svou fyzickou a duševní zdatnost v době, kdy je jejich odvaha a iniciativa minimální.**"*
- Tato definice položila **základní pilíře ET:**
 - **Práce k rozvoji dovedností, potřebných k provádění úkolů.**
 - **ET jako prostředek získat a znovu nabýt funkční schopnosti v době, kdy je emoční a psychická úroveň jedince pod hranicí normy.**

MODERNÍ DEFINICE ET

- COTEC (2001):
- = **ET je léčba** osob s fyzickým a duševním onemocněním nebo disabilitou, která **prostřednictvím specificky zvolených činností umožňuje osobám dosáhnout maximální funkční úrovně a soběstačnosti ve všech aspektech života.**
- V definování oboru nejednotný názor, často se však objevuje:
 - **preventivní prvek** = používání činnosti, aktivity v prevenci vzniku onemocnění
 - **edukační prvek** = vzdělávání, učení se novým činnostem či úkolům potřebným ke zvládnutí každodenních osobních či pracovních činností
 - **zaměření na jednotlivce** = jako jediný může dosáhnout pozitivní změny svého stavu

VŠEOBECNÝ CÍL ERGOTERAPIE

- ET pomáhá lidem **vykonávat každodenní činnosti** tím, že je **do těchto činností zapojí**, a to **navzdory** jejich **postižení nebo poruše**. Tyto činnosti by měly být pro ně smysluplné nebo by jejich provádění měli považovat za důležité.
- **Hlavním cílem ET je umožnit jedinci účastnit se zaměstnávání, které jsou pro jeho život smysluplné a nepostradatelné.**
- Využívá smysluplné zaměstnání, které pomáhá zachovat a využívat schopnosti jedince při běžném denních, pracovních, zájmových a rekreačních činnostech u osob v jakémkoliv věku s jakýmkoliv handicapem.
- Podporuje začlenění člověka do společnosti a respektuje jeho osobnost a možnosti.
- Při podpoře participace využívá **nácvik dovedností, poradenství nebo přizpůsobení prostředí.**

OBECNÝ ZÁMĚR ERGOTERAPIE

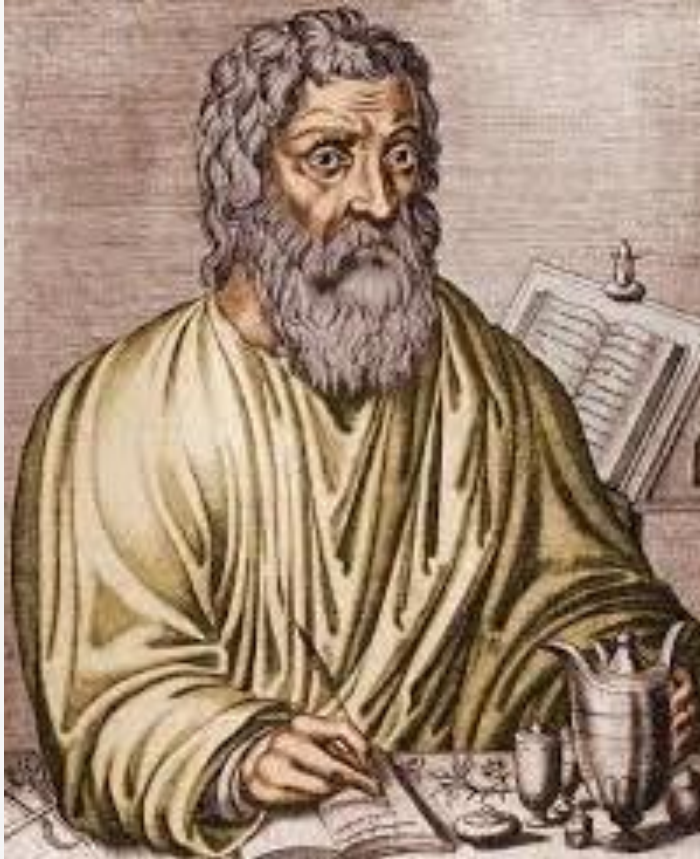
- UMOŽNIT JEDINCI DOSÁHNOUT OPTIMÁLNÍ FUNKCE A ADAPTACE V OBLASTECH ADL, PRÁCE A PRODUKTIVNÍ ČINNOSTI, HRY A VOLNÉHO ČASU.
- ZABRÁNIT VZNIKU POŠKOZENÍ VŽDY, KDY JE TO MOŽNÉ.
- PODPOROVAT PROVÁDĚNÍ ČINNOSTI.
- ZHODNOTIT CHOVÁNÍ A PŮSOBENÍ JEDINCE V OBLASTECH VÝKONU ZAMĚSTNÁVÁNÍ A V JEHO JEDNOTLIVÝCH SLOŽKÁCH, KUPŘ. SENZOMOTORICKÉ, KOGNITIVNÍ ČI PSYCHOSOCIÁLNÍ.

OBECNÝ ZÁMĚR ERGOTERAPIE

- MAXIMÁLNĚ ROZVÍJET A PODPOROVAT ZDRAVÍ KAŽDÉHO JEDINCE A VYCHÁZET PŘITOM JEDNAK Z JEHO VLASTNÍCH POTŘEB A DÁLE Z POŽADAVKŮ JEHO NEJBLIŽŠÍHO OKOLÍ.
- ROZVÍJET, ZLEPŠOVAT, PODPOROVAT NEBO UDRŽET NORMÁLNÍ FUNKČNÍ VÝKON JEDINCE V PRŮBĚHU CELÉHO JEHO ŽIVOTA.
- ZABRÁNIT VZNIKU DYSFUNKCE, NAPRAVOVAT NEBO MINIMALIZOVAT JEHO DYSFUNKČNÍ VÝKON V PRŮBĚHU CELÉHO JEHO ŽIVOTA.

KONKRÉTNÍ ZÁMĚR ERGOTERAPIE

- NAUČIT SE NOVOU ČI DŘÍVE ZAPOMENUTOU ČINNOST
- POMOC PŘI PLÁNOVÁNÍ, ORGANIZOVÁNÍ A UDRŽOVÁNÍ ROVNOVÁHY V PROVÁDĚNÍ ČINNOSTÍ A AKTIVIT V BĚŽNÉM ŽIVOTĚ, V RŮZNÝCH OBDOBÍCH ŽIVOTA JEDINCE
- DOPORUČIT ALTERNATIVNÍ ZPŮSOBY PROVÁDĚNÍ ČINNOSTÍ U OSOB S DOČASNÝM NEBO CHRONICKÝM ONEMOCNĚNÍM
- POSKYTOVAT METODY A ZDROJE PRO NÁCVIK RŮZNÝCH ZPŮSOBŮ PROVÁDĚNÍ ČINNOSTI ČI AKTIVITY U OSOB S POSTIŽENÍM NEBO U RIZIKOVÝCH SKUPIN
- POMOCÍ VLASTNÍCH VYŠETŘENÍ SPECIFIKOVAT OBLASTI PROBLÉMŮ U JEDINCE
- DOPORUČIT TECHNICKÉ NEBO KOMPENZAČNÍ POMŮCKY, KTERÉ UMOŽNÍ ZVÝŠIT SOBĚSTAČNOST JEDINCE V ADL

Hippokrates & Galén:

- Doporučovali pacientům zaměřit se na "postižení těla i mysli".
- V terapii využívali fyzická cvičení, masáže, koupele, jízdu na koni a různé činnosti jako např. práce na zahradě, rybaření...

HISTORIE ET VE STAROVĚKU A STŘEDOVĚKU

V období **středověku** využívání činnosti v léčbě upadá a zůstává "ležet ladem"

HISTORIE ET V 18. & 19. STOLETÍ

- 18. století ET aplikována v péči o duševně nemocné.
- **Významné osobnosti:**
- Psychiatr **Philippe Pinel:**
 - Začal uplatňovat v léčbě svých pacientů tzv. **pracovní léčbu** (fyzické cvičení a manuální zaměstnávání), kladl **důraz na empatii a zachování lidské důstojnosti.**
- V průběhu 19. století se ET rozšířila do celé Evropy.
- **Významné osobnosti:**
- **Johann Christian Reil** (Německo)
- **Samuel Tuke** (Velká Británie): uplatňoval tzv. morální léčbu (moral treatment)

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI

Johann Christian Reil

Philippe Pinel

Samuel Tuke

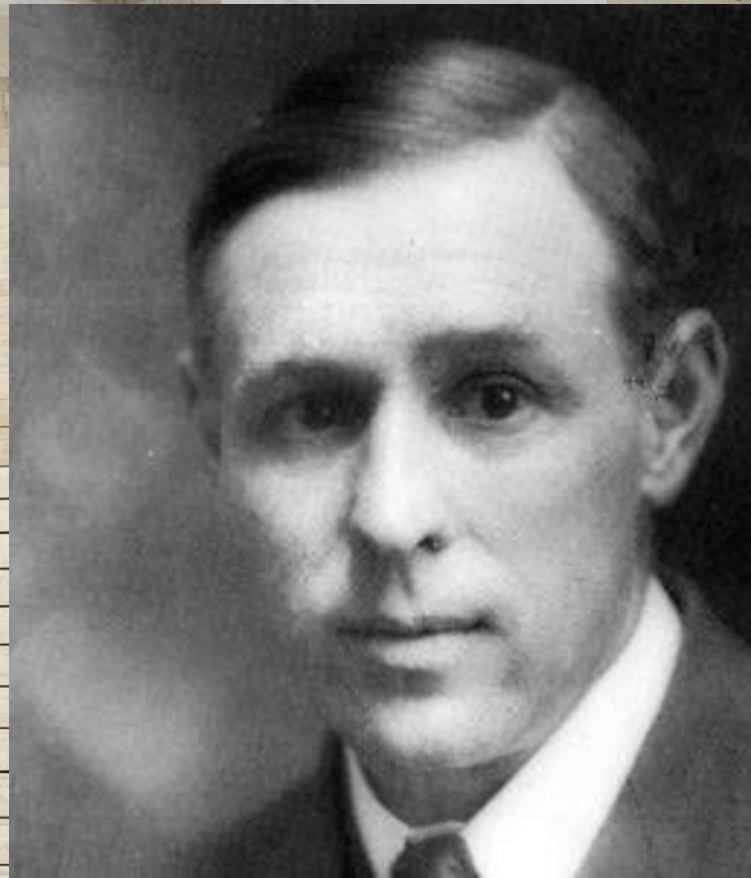
HISTORIE ET PO 1. SVĚTOVÉ VÁLCE

- **Uplatnění: tělesně postižení ve vojenských nemocnicích**

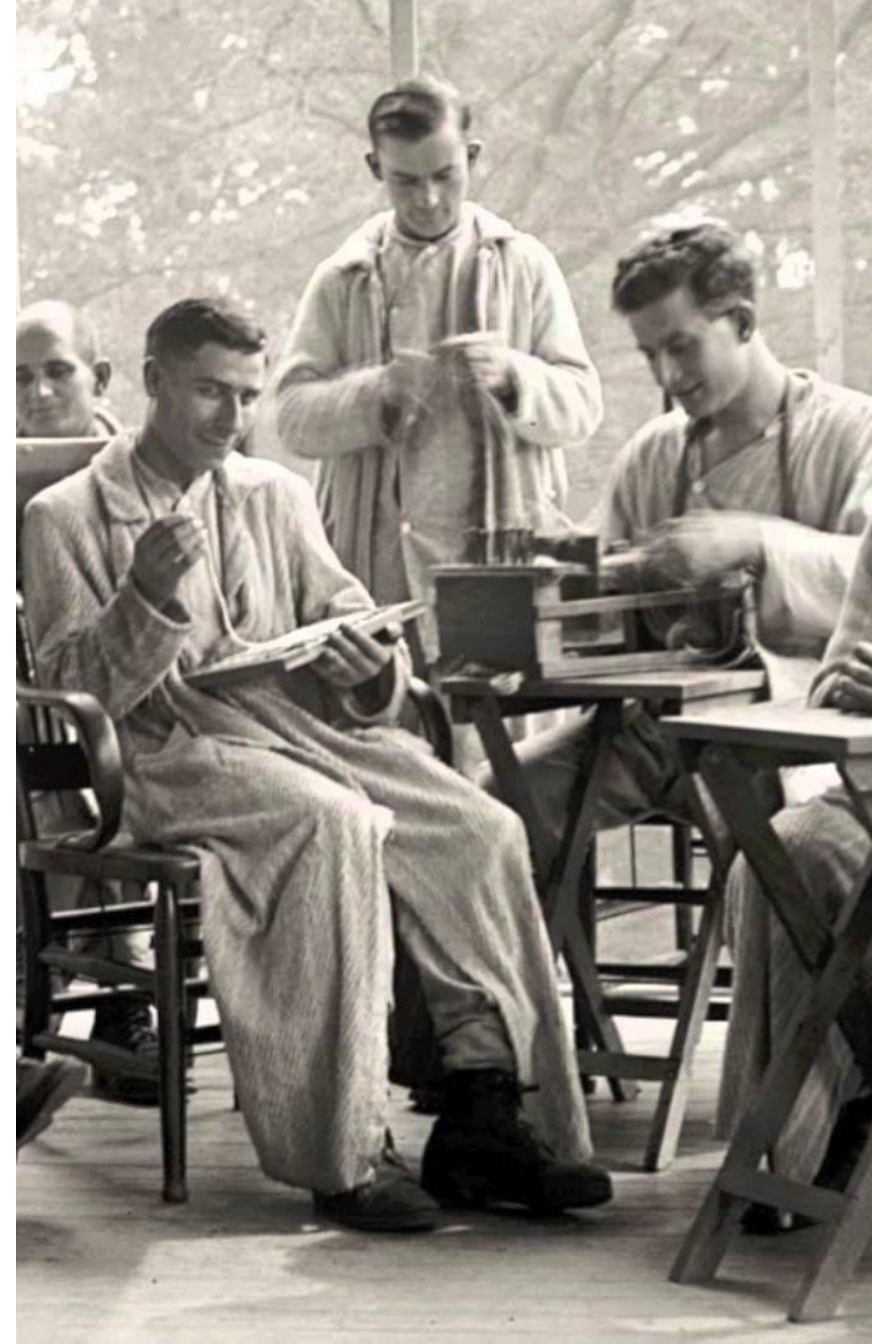
- Využívají se **hlavně rukodělné a řemeslné činnosti**.
- Počátky měření svalové síly a ROM, následný výběr činností dle kineziologické analýzy, navržené specifické, individuálně přizpůsobované pomůcky a dlahy, které se využívali po celou dobu rehabilitace.
- ET byla zavedena jako samostatná profese ve zdravotnictví, především v oblasti léčebné rehabilitace. V roce **1917** byla založena **Americká společnost pro podporu ergoterapie**, v roce 1923 přejmenovaná na Americkou OT asociaci (**AOTA**).
- Zakladatelé: **George Edvard Barton** (architekt), **Eleanor Clarke Slagleová** (sociální pracovnice) a **William Rush Dunton, ml.** (psychiatr) - "otec ET".

ZAKLADATELÉ ERGOTERAPIE

HISTORIE ET PO 2. SVĚTOVÉ VÁLCE

- Po WW2 **se ET více zaměřuje na léčbu poúrazových stavů** (např. amputací, poranění periferních nervů).
- Klinická praxe zahrnovala:
 - **Trénink soběstačnosti**
 - **Funkční trénink** (nácvik úchopů a chůze)
 - **Trénink používání protéz a úpravu pracovních činností**
- ET se v tomto období rozděluje na **2 oblasti působení:**
 - **Obecnou = činnostní:** především u pacientů upoutaných na lůžko, měla funkci odpoutání pacientovy pozornosti od nemoci
 - **Specifickou = cílenou:** na nápravu nebo znovuzískání ztracených dovedností (nácvik chůze, soběstačnosti, úchopů...)

HISTORIE ET V 2. POLOVINĚ 20. STOLETÍ

- **50. léta 20. století:** posun směrem k "exaktní" vědě.
- V roce **1952** byla založena **Světová federace ergoterapeutů (WFOT)**, která doposud koordinuje celosvětově rozvoj ET, stanovuje např. minimální standardy pro studium ergoterapeutů a pořádá pravidelně celosvětové kongresy ET.
- **Pozornost se soustřeďuje na chronická onemocnění (artritida, srdeční onemocnění, CMP, traumatická poranění a vrozené vady).**
- Koncept **"terapeutického využití sebe sama"** a stále častěji se využívají různé psychoterapeutické techniky

- **60. léta 20. století:**
- Společnost podléhá ideálům humanismu
- Období změny: důraz na činnost jako takovou se snižuje
- **2 vývojové trendy:**
 - 1.: smysluplnou činnost v léčbě odmítá a navrhuje se identifikovat s prostředky jiných profesí
 - 2.: směřuje k přehodnocení role ET v týmové práci

ET V 80. LETECH 20. STOLETÍ

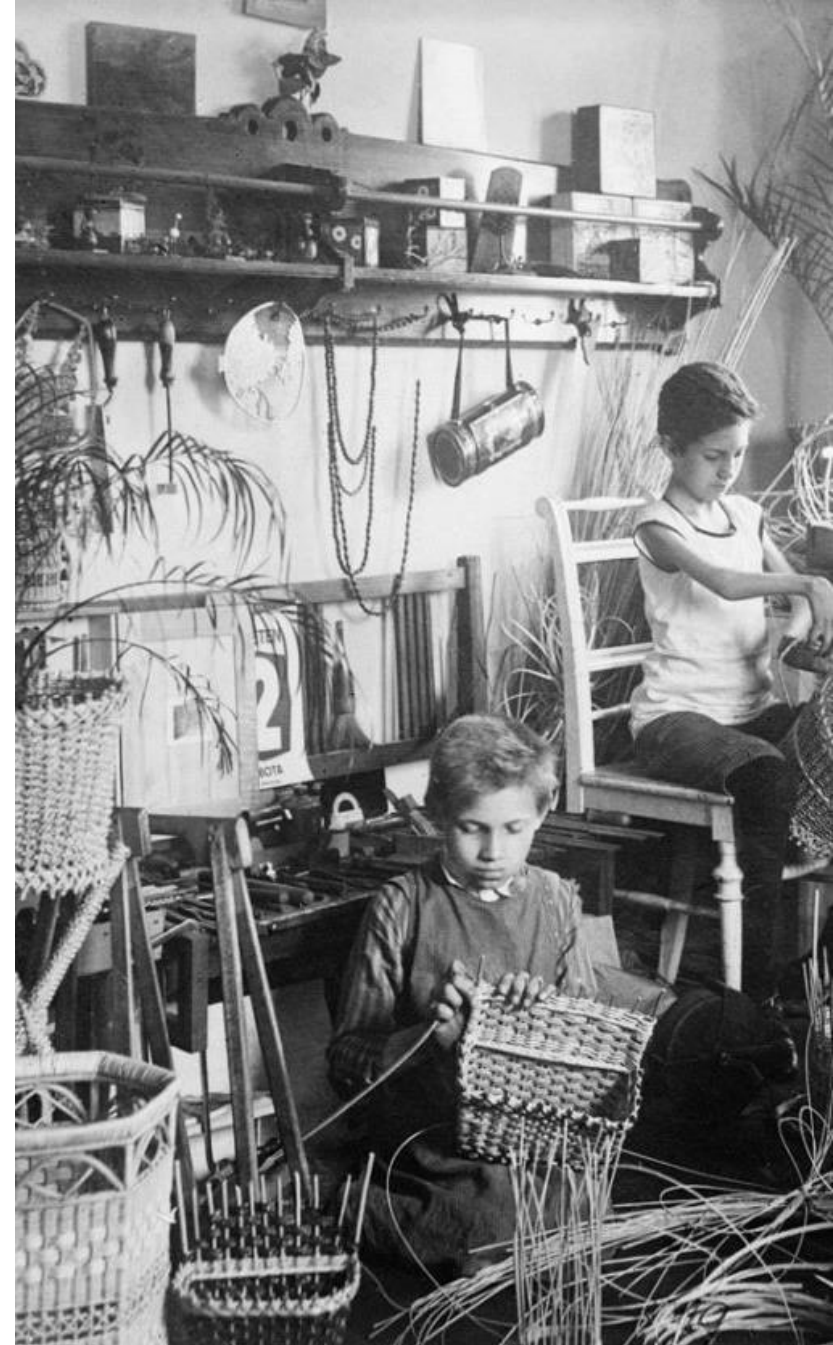

- **ET** se formuje **jako samostatný obor ve zdravotnictví i sociální oblasti** (mimo komunistické země)
- Tvoří se teoretická základna a dochází k **rozšíření oboru** do oblasti **sebeobslužných aktivit, předpracovní přípravy a poradenství (ergonomie, správný sed)**.
- **Největší tradice: Velká Británie, Skandinávie, Holandsko**

HISTORIE OBORU V ČESKU

VÝVOJ ET OD KONCE 19. STOLETÍ DO ROKU 1945:

- ET byla ve svých počátcích aplikována jako **terapeutická metoda u pacientů s psychickým onemocněním v psychiatrických léčebnách.**
- Epidemie poliomyelitidy a tuberkulózy.
- Položeny **základy tzv. cílené terapie**
 - **Trénink soběstačnosti**
 - **Funkční trénink (nácvik úchopů a chůze)**
 - **Trénink používání protéz a úpravu pracovních činností**
- **Významné osobnosti:**
- **Vincenc Priessnitz:** zakladatel lázní v Jeseníku, prosazoval v léčbě systematické otužování vodou a čerstvým vzduchem a pracovní terapii.
- **Prof. Jedlička** založil v Praze v roce **1913** Ústav pro zmrzačené (děti) a školy pro tělesně postižené
- **MUDr. Hamza** založil dětskou léčebnu v Luži - Košumberku, kde využíval cílené ET v léčbě dětí trpících TBC a poliomyelitis

HISTORIE OBORU V ČR 1945-1990

- V r. **1947** byl zahájen provoz ve státním ústavu **rehabilitace v Kladrubech**
 - Dr. Karpin zde zavádí moderní rhb (pro amputované, paraplegiky, tetraplegiky a polytraumata)
 - V r. 1949 v tomto ústavě proběhl kurz pořádaný ETT z USA. Vlivem normalizace však byla tato spolupráce na dlouhou dobu přerušena.
- 50. léta 20. století: nová rhb oddělení v Ostravě
- **60. léta 20. století: "univerzální" nástavbové kvalifikační studium v oboru rhb pracovníků**
- Od r. 1968 pořádá katedra ET NCONZO postgraduální kurzy a pomáhá s organizací pomaturitního specializačního studia s atestací v léčbě prací
- V roce **1978** vzniká **komise**, později sekce ET při České rehabilitační společnosti

90. LÉTA 20. STOLETÍ AŽ
SOUČASNOST

90. LÉTA 20. STOLETÍ AŽ SOUČASNOST

- Dochází k obnovení kontaktů se zahraničními ETT
- V r. 1994 byla založena **Česká asociace ergoterapeutů (ČAE)**. To vše způsobilo rychlý rozvoj ergoterapie jak co do počtu ergoterapeutů, tak co do oblastí jejich uplatnění.
- V roce **1992** vzniká v **Ostravě 1. škola pro ergoterapeuty**
- V roce **1994** vzniklo na **1. Lékařské fakultě UK 1. bakalářské studium ET v ČR**
- V roce 2004 byl přijat zákon č. 96/2004 Sb., kterým byla ET definována jako nelékařská profese.
- **Začátek 21. Století:**
- Dílno se mění v **místnosti pro individuální ET a nácvik soběstačnosti**
- Orientuje se převážně na **účinnější vyšetřovací metody (ADL, senzomotorických a kognitivních funkcí)**
- V posledních letech se terapeutická praxe soustředí také na **určování dovedností a pracovních možností, na vyhledávání vhodného pracovního zařazení osob s postižením**. Uplatňuje se mnohem výrazněji i v **sociální oblasti**.

ENOTHE

European Network
of Occupational Therapy
in Higher Education

COTEC

Council of Occupational Therapists
for the European Countries

MEZINÁRODNÍ ET ORGANIZACE

- Světová Federace Ergoterapeutů (WFOT, **World Federation of Occupational Therapists**)- **1952**
- Evropská komise ergoterapie COTEC (**Council of Occupational Therapists of the European Countries**)- **1986**
- Evropská síť ergoterapie ve vyšším vzdělávání ENOTHE (**European Network of Occupational Therapy in Higher Education**)- **1995**
- **Česká asociace ergoterapeutů ČAE - 1995**

ROZDĚLENÍ ERGOTERAPIE

- A) ET zaměřená na nácvik všedních denních činností (ADL)
- B) ET zaměřená na nácvik pracovních dovedností
- C) ET zaměstnáváním
- D) ET funkční
- E) ET zaměřená na poradenství

ERGOTERAPEUT JAKO ČLEN REHABILITAČNÍHO TÝMU, SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI ODBORNÍKY V TÝMU

- Členové týmu se pravidelně setkávají a společně vytvářejí pro léčené KRP & DRP.
- Ergoterapeut je významným členem týmu a používá přitom vlastní diagnostické a terapeutické metody. Především se zaměřuje na problematiku **nácviku soběstačnosti a předpracovní rhb**. Podílí se i na **celkové aktivaci pacienta v nemocničním prostředí a zlepšení jeho funkcí smysluplnými aktivitami**. Jeho práce se zčásti překrývá, ale především doplňuje, s činností ostatních členů týmu. **ETT zajišťuje především návaznost v týmu léčebné rehabilitace.**
- **Rehabilitační lékař** činnost ergoterapeuta indikuje, **předepisuje také technické pomůcky**, které ergoterapeut vyzkoušel.

ERGOTERAPEUT JAKO ČLEN REHABILITAČNÍHO TÝMU, SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI ODBORNÍKY V TÝMU

- S **fyzioterapeutem** se ergoterapeut setkává **při cílené rehabilitaci ruky, při nácviku soběstačnosti a aplikaci technických pomůcek**. Všechny tyto oblasti spadají především do programu ergoterapie. Společně užívají principy **Bobath konceptu**.
- S **psychologem** ergoterapeut spolupracuje **při zvládnání kognitivních poruch**, např. po poranění mozku. Psycholog provádí podrobné vyšetření jednotlivých funkcí (paměti, orientace apod.) a ET jejich rehabilitační léčbu.
- Spolupráce se **sociálním pracovníkem** (SP) může spočívat v **realizaci bezbariérových úprav bydliště**, které ET navrhne a SP informuje, zda je na ně možno získat finanční příspěvek. Jinou oblastí je **předpracovní rehabilitace**, zajišťovaná ET, na níž pak navazuje vlastní výběr a realizace pracovního uplatnění s pomocí SP. Oba se podílí i na řešení vztahů s rodinou a její účasti na rhb.

ERGODIAGNOSTICKÉ HODNOCENÍ RHB TÝMEM, PODÍL ERGOTERAPEUTA

- V ČR byl vypracován na 1. LF UK v Praze systém označovaný jako **ergodiagnostické hodnocení**. Na něm se podílejí všichni odborníci rehabilitačního týmu, avšak ergoterapeut má přitom významné postavení. Hodnotí **provádění ADL**, jejichž zvládnutí může být **důležitým předpokladem pro pracovní uplatnění**. Hlavně však hodnotí **modelové činnosti**. Jde o **standardizované jednoduché činnosti** (např. výroba budky pro ptáky, zpracování textu na počítači aj.), při jejichž provádění **dokážeme posoudit některé vlastnosti klienta, potřebné pro pracovní uplatnění - např. jemnou motoriku, paměť, uvažování**. Výsledkem ergodiagnostického hodnocení je **navržení dlouhodobého rehabilitačního plánu**.

ČESKÁ ASOCIACE ETT - CÍLE

- **propagovat a prosazovat rozšíření** sítě pracovišť poskytujících ergoterapeutickou péči,
- vyzvednout důležitost a nezastupitelnost ergoterapie v rehabilitaci osob se zdravotním postižením a jiným znevýhodněním každého věku, včetně domácí péče,
- **aktivně vystupovat v oblasti prevence a zdravotní osvěty** v rámci ergoterapie,
- **prosazovat ergoterapeutické postupy v péči** o osoby se zdravotním postižením a jiným znevýhodněním tak, aby kvalita jejich života byla v maximálně možné míře povznesena,
- **vymezit úlohu ergoterapeuta v péči** o osoby se zdravotním postižením a jiným znevýhodněním, včetně stanovení odpovědnosti ergoterapeuta v systému péče o tyto osoby,
- **garantovat a podporovat odbornou způsobilost svých členů.**

SOUČASNÝ STAV ERGOTERAPIE V ČR, VZDĚLÁNÍ ERGOTERAPEUTŮ U NÁS A VE SVĚTĚ

- Všude ve světě mají ergoterapeuti samostatné vzdělání, a to **nejčastěji na vysoké škole s titulem bakaláře** (v USA většinou Master). Ergoterapeuti, kteří na těchto školách vyučují, získali obvykle titulu doktora či profesora.
- **U nás** bylo možno získat ergoterapeutickou odbornost v letech **1970 - 2000 nástavbovou atestací pro absolventy dvouletého pomaturitního vzdělání „rehabilitační pracovník“**.
- **Od r. 1992** první tříleté samostatné studium ergoterapie studium na **VOŠ v Ostravě**.
- **Od r. 1994** první vysokoškolské **bakalářské studium** na 1. LF UK v Praze.
- Další tři školy (**Ostrava, Ústí nad Labem, Plzeň**) **přešly po r. 2000 na studium vysokoškolské**.
- Z těchto vysokých škol vychází každoročně několik desítek nových kvalifikovaných ergoterapeutů a tím se obor ergoterapie rychle rozšiřuje.

UPLATNĚNÍ ERGOTERAPEUTŮ V ČESKÉ REPUBLICE

• **1.) zdravotnická pracoviště jako součást rehabilitačního týmu:**

- **lůžková rehabilitační oddělení:** pro doléčování akutních poruch pohybového ústrojí
- **rehabilitační ústavy** (Kladruby, Hrabyně a Chuchelná, Luže, Slapy a j.): větší podíl osob s trvalým zdravotním postižením, např. po poranění míchy.
- **lázeňské léčebny**, zaměřené na léčení neurologických onemocnění s trvalými následky. (Jánské Lázně, Velké Losiny, Karviná a j.)
- **rehabilitační centra** uskutečňují program propojení léčebné rehabilitace s ostatními složkami ucelené rehabilitace, především v rámci ergodiagnostického hodnocení.
- **denní stacionáře** jsou určeny pro pozdní rehabilitaci např. po poranění mozku či CMP.
- **psychiatrické léčebny**, případně jiná psychiatrická pracoviště

UPLATNĚNÍ ERGOTERAPEUTŮ V ČESKÉ REPUBLICE 2

• **2.) rezort práce a sociální péče:**

- **neziskové organizace osob se zdravotním postižením:** kupř. Paraple, podíl na programu rekondičních pobytů.
- **Ústavy sociální péče:** dlouhodobá péče o klienty s různým typem zdravotního postižení. Nejčastěji pro **mentálně postižené**, a to buď děti a mládež nebo dospělé, kde se ergoterapeuti zaměřují na nácvik maximální soběstačnosti, zájmové volnočasové aktivity, na které volně navazuje pracovní uplatnění.
- **domovy důchodců** různého typu a na druhé straně některé programy, zajišťující soběstačnost seniorů a OZP v místě bydliště (např. program Židovské obce v Praze)..
- **Úřady práce** mají za úkol zajišťovat pracovní rehabilitaci. Podobně se ET uplatňuje na **chráněných pracovištích** a také v zařízeních, zajišťujících **chráněné bydlení**.
- **Instituce pro podporované zaměstnávání**

• **3.) školství a vzdělávání:**

- **ve školách** a dalších zařízeních pro děti, ať už jde o speciální instituce pro děti se zdravotním postižením (např. Jedličkův ústav), ale také běžné školy.
- primární podpora a zachování zdraví, zdravého životního stylu, prevenci onemocnění

VÝZVY A PŘÍLEŽITOSTI ERGOTERAPIE

- **VLIV GLOBALIZACE:**

- Nové příležitosti pracovat v zahraničí
- Navazování a posilování mezinárodních kontaktů a jejich využití pro praxi, vzdělávání a výzkum, spolupráce pracovišť na projektech a mezinárodní výměnné programy.

- **Praxe založená na důkazech:**

- Pracovníci by měli být schopni odůvodnit oprávněnost vynaložených nákladů na plánované a prováděné intervence na základě aktuálních vědeckých poznatků
- **ET stále postrádá solidní výstupy výzkumu pro prokázání vlastní efektivity, s čímž souvisí také nedostatečně vytvořená infrastruktura** (např. výzkumná centra a existence výzkumníků ergoterapeutů)

VÝZVY ERGOTERAPIE

- Problémem je také skutečnost, že jazykem výzkumu i ET je angličtina
- Uplatňování praxe založené na důkaze klade na pracovníky četné nároky. Pracovník by měl být schopen:
 - Vyhledat aktuální odbornou literaturu a výstupy výzkumu,
 - Umět výstižně objasnit ostatním proces vlastního rozhodování,
 - Vyhodnotit důkazy dostupné v literatuře pro vlastní praxi.

FILOSOFIE ET

Filosofie ET vychází z pohledu ETT na to, co je přijatelné a žádoucí pro kvalitu života. Určuje hodnoty, přesvědčení a obvyklé postupy profese, které se jak přenášejí do chování ETT, tak do jeho výběru teoretických a praktických postupů." (Krivošíková)

Filosofickým základem je **vnímání člověka jako celku.**

Existují **2** fundamentálně odlišné **filosofické perspektivy:**

Redukcionistický pohled

Holistický pohled

"**Redukcionismus** je obecně objektivní **pohled na konkrétní skutečnost**, kterou můžeme rozdělit do pozorovatelných částí. **Celek může být pochopen pouze prozkoumáním jeho částí.** Svět funguje pomocí pravidel a zákonů, které budou nakonec objeveny." (Krivošíková, s. 80)

"**Holistický pohled** je subjektivní. **Skutečnost je proměnlivá, vnímaný svět je nedělitelný a konkrétní části mezi sebou vzájemně reagují a tvoří celek.** Jednotlivé části **nemůžeme chápat izolovaně.**" (Krivošíková, s. 80)

Tento pohled vzniká ve 20. století jako reakce na redukcionismus. Filosofie ET vychází z jeho principů a humanismu.

FILOSOFIE ET

- **Zaměstnávání** zahrnuje **jakoukoliv aktivitu, kterou se člověk běžně zabývá**. Jedná se o **aktivity zaměřené na práci, hru nebo odpočinek**.
- Zaměstnávání má **více rozměrů**: odehrává se **v určitém čase** (časová dimenze), **v určité situaci** (kontextová dimenze), je **ovlivňováno vnitřními potřebami jedince a odráží jeho individualitu** (hodnoty, preference, zkušenosti atd.) a také **naplňuje sociální role** jedince (sociální dimenze).
- V ET se oblasti zahrnuté pod pojmem zaměstnávání nazývají odborným termínem **OBLASTI VÝKONU ZAMĚSTNÁVÁNÍ** a obvykle se dělí do tří skupin:
 - **Všední denní činnosti (ADL)**
 - **Práce a produktivní činnosti**
 - **Hra a volný čas**

FILOSOFIE ET

- Pohled na člověka jako na individualitu: tento pohled vychází z humanistické psychologie, která se objevuje ve 20. století s konceptem osobní svobody, svobodného rozhodování a kreativity.
- Hlavními představiteli jsou Abrahám Maslow a Carl Rogers.
- **"ETT respektuje autonomii a individualitu člověka. Respektuje ho jako partnera při plánování cílů terapie a věří, že je schopen se samostatně rozhodovat."** (K., s. 82)

CÍLE ERGOTERAPIE

- Formulovat dle zjištěných problémů pacienta
- Součástí plánu je návrh vhodných opatření k dosažení cílů.
- Cíle - vlastnosti: S.M.A.R.T.
- Konkrétní, srozumitelné, měřitelné, dosažitelné + časové omezení + strategie intervence
- Formulace cíle zpravidla obsahuje 3 komponenty:
- Činnost, problém & kritérium měřitelnosti (kupř.
- bezpečnost, úroveň asistence, kompenzační pomůcka)
- V případě potřeby lze plán i terapii upravit dle vývoje zdravotního stavu & nových skutečností

KRÁTKODOBÝ & DLOUHODOBÝ ET PLÁN

- **Obecně KEP & DEP:**
 - Vztít v úvahu i pohled pacienta a jeho priority
- **Krátkodobý ET plán:** zpravidla 1-4 týdny, pravidelně aktualizován dle měnícího se stavu pacienta, = kroky vedoucí ke splnění cílů dlouhodobých
 - Zaměření cílů: S.M.A.R.T.
 - Na funkci: = zlepšení schopnosti vykonávat funkční činnost
 - Na zlepšení: očekávané zlepšení
- **Dlouhodobý ET plán:** často vymezen do doby propuštění, = obecné funkční cíle = očekávané funkční schopnosti pacienta při ukončení léčby = hlavní výsledky terapie

MODELY
ZDRAVOTNÍ
PÉČE,
KTERÉ
OVLIVNILY
ET PRAXI:

Medicínský model
(biomedicínský)

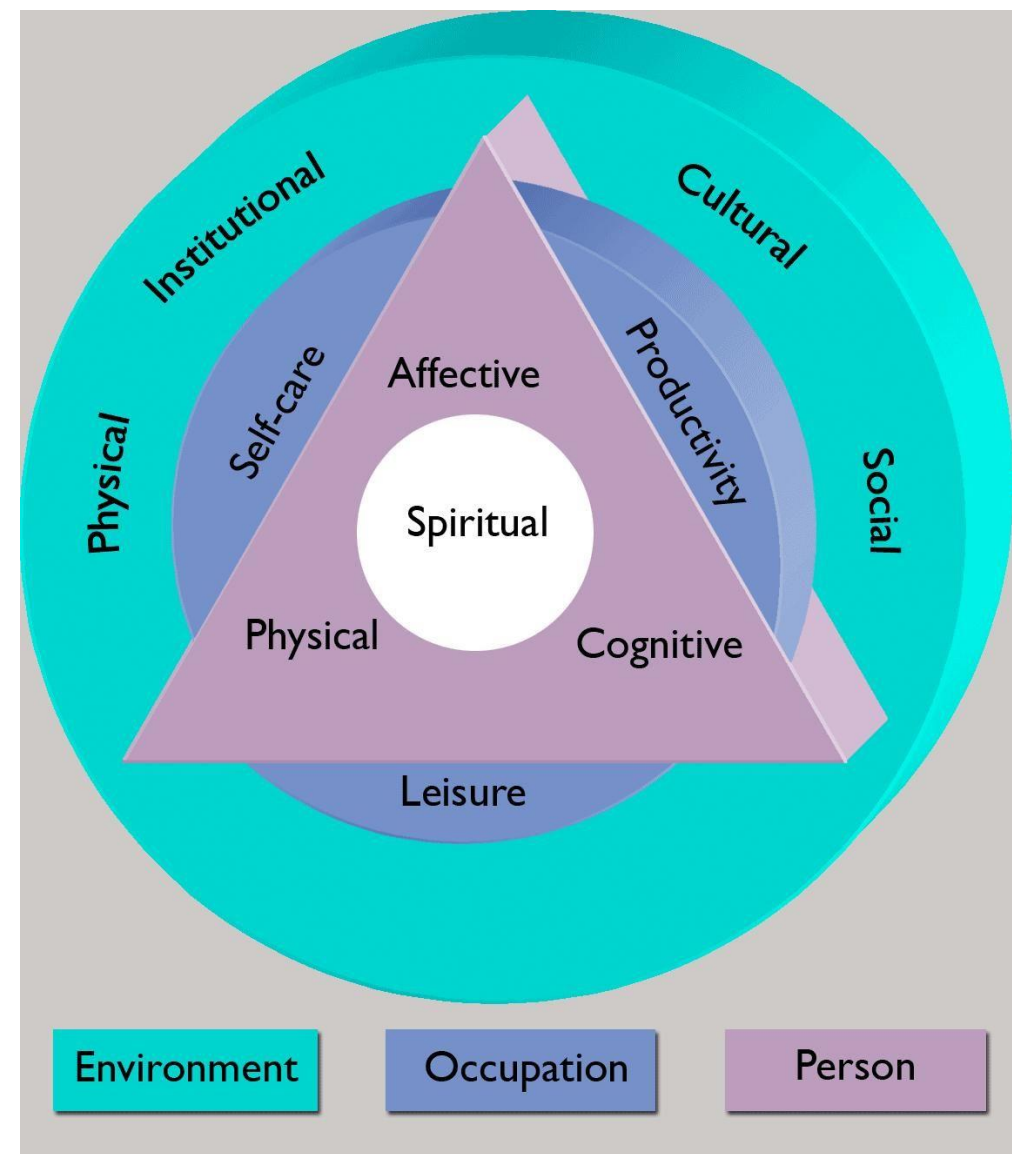
Biopsychosociální model

Ekologicko-sociální nebo
rehabilitační model

Přístup zaměřený na člověka
(nejvhodnější pro potřeby ET)

KANADSKÝ MODEL VÝKONU ZAMĚSTNÁVÁNÍ

- CMOP = Canadian Model of Occupational Performance
- V roce **1997** ho vytvořila kanadská asociace ETT, dále ho potom rozpracovala kanadská ETT Elizabeth Townsendová
- Používá **výhradně pojem klient (jednotlivec, instituce, organizace nebo komunita)**
- **Úlohou terapeuta: zohlednit klientovo individuální přání a potřeby, snaží se o aktivní přístup a nové možnosti při hledání podpory. Vytváří základní kostru pro umožnění zaměstnávání všem osobám.**
- Bere v potaz **3 základní koncepty v ET:**
 - **klient, zaměstnávání, prostředí**

LITERATURA

- Brabencová, M., Neverišová, K. (2014). *Základní pojmy a oblasti působení v ergoterapii*. Brno, FSpS MUNI.
- Klusoňová, E. (2011). *Ergoterapie v praxi*. Brno, Czech Republic: NCONZO.
- Krivošíková, M. (2011). *Úvod do ergoterapie*. Praha, Czech Republic: Grada a.s.

DĚKUJI ZA POZORNOST!